

**Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří,
a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě.**

**Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří,
a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě.**

25. NEDĚLE V LITURGICKÉM MEZIDOBÍ CYKLU A

Evangelium (Mt 20,1-16a)

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Nebeské království je podobné hospodáři, který vyšel časně zrána najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Když vyšel kolem devíti hodin, viděl jiné, jak stojí nečinně na trhu. Řekl jim: `Jděte i vy na (mou) vinici a dám vám, co bude spravedlivé.` A šli. Kolem dvanácti a tří hodin odpoledne vyšel znovu a udělal to zrovna tak. Vyšel kolem pěti hodin a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: `Co tu celý den nečinně stojíte?` Odpověděli mu: `Nikdo nás nenajal.` Řekl jim: `Jděte i vy na (mou) vinici!` Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: `Zavolej dělníky a vyplať jim mzdu, začni od posledních k prvním.` Přišli ti, kdo nastoupili kolem pěti odpoledne, a dostali po denáru. Když přišli první, mysleli, že dostanou víc, ale i oni dostali po denáru. Vzali ho, ale reptali proti hospodáři: `Tady ti poslední pracovali jedinou hodinu, a dals jim zrovna tolik co nám, kteří jsme nesli tíhu dne i horko.` On však jednomu z nich odpověděl: `Příteli, nekřivdím ti. Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří, a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě. Nesmím s tím, co je moje, dělat, co chci? Anebo závidíš, že jsem dobrý?`“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: Nebeské království je podobné hospodáři, který vyšel časně zrána najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Liturgický překlad nepřirovnává nebeské království k hospodáři, ale k celému ději. Lepší překlad je „s nebeským královstvím je to tak, jako když“. Práci na vinici nemusíme nutně „alegorizovat“ jako práci „na vinici Božího lidu“ s odvoláním na to, že vinice je starozákonním symbolem Božího lidu. Tato práce je spíš obecně „službou Hospodáři“. Smluvený denár na den je pak běžnou odměnou za takový druh práce – tento detail nepředstavuje nic mimořádného a nečekaného.

Když vyšel kolem devíti hodin, viděl jiné, jak stojí nečinně na trhu. Řekl jim: „Jděte i vy na (mou) vinici a dám vám, co bude spravedlivé.“ A šli. Kolem dvanácti a tří hodin odpoledne vyšel znovu a udělal to zrovna tak. Vyšel kolem pěti hodin a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: „Co tu celý den nečinně stojíte?“ Odpověděli mu: „Nikdo nás nenajal.“ Řekl jim: „Jděte i vy na (mou) vinici!“ I následující verše sledují „obvyklý scénář“ včetně příslibu spravedlivé odměny. „Míra“ této odměny však bude nečekaná. Další lidé, stojící a bez práce, jsou najati. Je dobré si povšimnout, proč stáli nečinně: ne že

by nechtěli pracovat, ale nikdo je nenajal. Možná byli odmítnuti od jiných, protože nebyli dostatečně schopní. V každém případě se nám může vybat, že i celníci a prostitutky, „ti poslední“, pohrdaní ode všech, dostali povolání a pozvání „jít na vinici“.

Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: „Zavolej dělníky a vypláť jim mzdu, začni od posledních k prvním.“ Přišli ti, kdo nastoupili kolem pěti odpoledne, a dostali po denáru. Když přišli první, mysleli, že dostanou víc, ale i oni dostali po denáru. Mzda se vyplácí večer, jak to tehdy bylo běžné. Najednou však přichází moment překvapení: mzda je stejná pro všechny! A to muselo posluchače, který by očekával spravedlivou, odstupňovanou odplatu, určitě překvapit.

Vzali ho, ale reptali proti hospodáři: „Tady ti poslední pracovali jedinou hodinu, a dals jim zrovna tolik co nám, kteří jsme nesli tíhu dne i horko.“ Nezakusili snad ti, kteří pracovali nejvíc a v nejtěžších podmínkách, nespravedlnost? Vždyť dostali stejně tolik jako ti, kdo se namáhali mnohem méně! V uších nám možná zní výčitka staršího, vzorného a pracovitého syna na adresu otce, který uspořádal rozmařilou hostinu pro nehodného mladšího syna (Lk 15,29-30).

On však jednomu z nich odpověděl: „Příteli, nekřivdím ti. Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří, a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě. Nesmím s tím, co je moje, dělat, co chci? Anebo závidíš, že jsem dobrý?“ Odpověď je uvedena laskavým oslovením „příteli“. Podobný postoj nalézáme také v již zmíněném Lukášově podobenství o marnotratném otci, kdy otec oslovuje rozčileného staršího syna: „Dítě“ (Lk 15,31).

Odpověď – obhajoba obsahuje dva argumenty:

- 1) žádná nespravedlnost nebyla spáchána, protože bylo vypláceno tolik, kolik bylo předem domluveno
- 2) hospodář chce dát stejně tak i dalším, protože prostě „chce“. Je to zkrátka milost – hospodář chce (je to z jeho vůle, bez nátlaku) a dává (milost je dar). Jinými slovy, vynoří se tu milost jako zdarma daný dar. On není nespravedlivý – cožpak nemůže nakládat se svým majetkem tak, jak chce?

Podobenství je tedy o dobrotě Boží. Proto jej někteří nazývají „Podobenství o štědrém (velkorysém) hospodáři“. Duch závisti a „domáhání se domnělé spravedlnosti“ stojí v příkrém kontrastu k dobrotě a milosti. Odměna za prokázanou službu je opět Božím darem. Ti, kteří kvůli této „Boží nespravedlnosti“ reptají, se staví do řady se závidějícím starším bratrem

(podobenství o marnotratném otci, Lk 15,25n.) nebo s Jonášem (Jon 4,1). Kvůli této závisti a nespokojenosti se dostanou na poslední místo.

Těmi, kdo pracovali „celý den“, jsou jistě „apoštolové“ (a ne farizeové! Podobenství je reakcí na otázku, nárok apoštola Petra – 19,27): i ti, kdo budou sloužit méně než oni, budou mít nárok na stejnou odměnu. Tímto podobenstvím se tedy relativizuje Petrův požadavek („Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou! Co tedy budeme mít?“) a jeho případný exkluzivní nárok na Boží království. I ostatní na něm budou mít podíl.

SHRNUTÍ

Evangelní text rozvíjí z jiného úhlu téma odměny, nadhozené Petrovou otázkou „Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou! Co tedy budeme mít?“ Ježíšova první odpověď („A každý, kdo opustil domy nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo děti nebo pole pro mé jméno, stokrát víc dostane a bude mít podíl na věčném životě“) byla korunována výrokem „Mnozí první budou poslední a poslední první“ (19,30) – stejně tak jako na konci našeho podobenství, kde však díky kontextu nabývá trochu jiný odstín. Novým prvkem, který vneslo toto podobenství, je neúměrnost Božího obdarování a lidského konání.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Toto podobenství nám říká, že Bůh a jeho spravedlnost je většinou jiná, než si představujeme. My často vidíme Boha jako nějakého hodného člověka, ale Boží láska a dobrota se nedá vůbec s tou lidskou měřit. Nebo zas máme dojem, že nám Bůh nemůže nic dát, že je strašně daleko. A přitom je to úplně naopak. Co vlastně znamená denár v tomto podobenství? Ten denár je plnost radosti v našem srdci, kterou chce Bůh dát každému člověku, který o to stojí. Stojíš o to, abys od Boha takový denár dostal?

Starší:

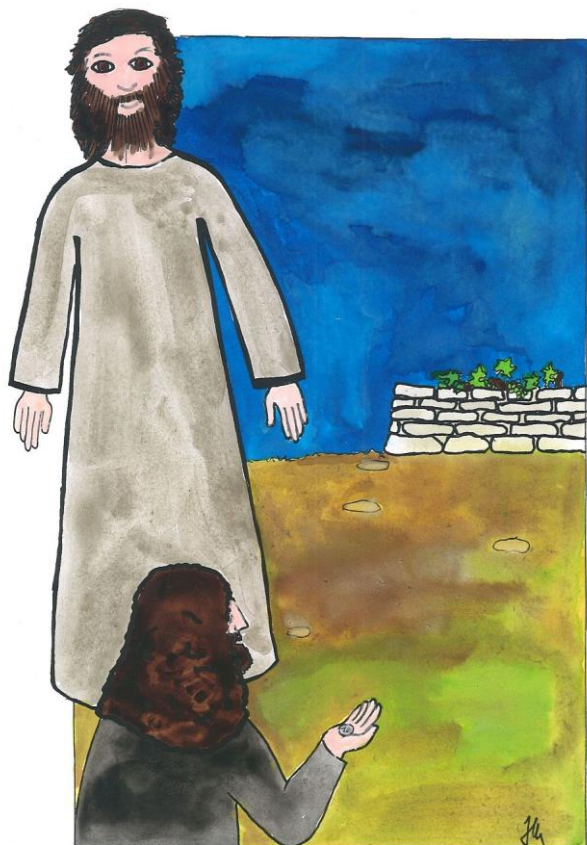
Toto podobenství je plné otázek: Co vlastně znamená „...jít na hospodářovu vinici“? Co to znamená „nečinně stát“? Co se má vlastně na té vinici dělat? Jak to, že každý ze zaměstnaných v různou dobu dostane jen jeden denár? Jaká vlastně je ta Boží spravedlnost? Můžu taky já jít pracovat na tuto vinici? Jaký druh práce bych tam chtěl dělat? Takové otázky jsou pro každého z nás hodně důležité. Přemýšlení nad nimi může změnit celý náš život. Pojdme do toho! ☺

Zkusme si

Mladší / Starší:

Umíme si představit, co to znamenalo pracovat celý den na vinici za každého počasí a jaká to musela být námaha?

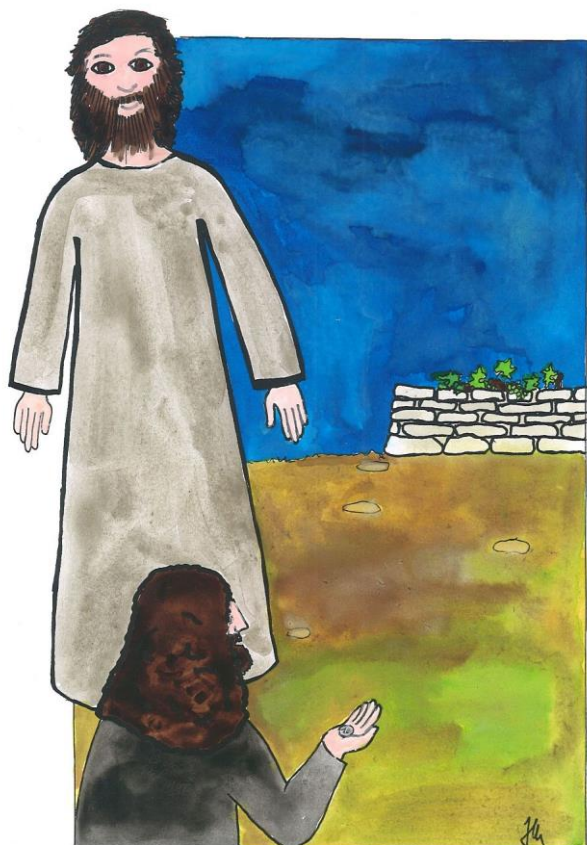
- Nejdřív opět malá rozcvička: pozorně si přečtete znovu text dnešního evangelia.
  - Kolikrát se v něm objeví slova „denár“ a „vinice“?
  - Dokážete spočítat, kolik hodin strávili na vinici ti dělníci, které hospodář najal jako první?
- Umíte si vinici představit? Zkuste najít obrázek, abyste si uměli představit, jak víno roste. Znáte nějaké místo v naší republice, kde se víno hodně pěstuje?
- Zkuste sami nebo společně přemýšlet, jaké práce mohli dělníci na vinici vykonávat. Dokážete jich vymyslet aspoň pět?
- Kreativně můžete vytvořit zajímavý obrázek vinného hroznu – bude to třeba hezké podzimní přání nebo si k němu můžete dopsat některou větu z dnešního evangelia. Inspiraci najdete v [následujícím návodu](#).

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a

25. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 20,1-16a